

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2018 r. , znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył J. M. emeryturę od 1 czerwca 2018 r. tj. od miesiąca , w którym zgłoszono wniosek. W treści decyzji wskazano, że do ustalenia kwoty emerytury przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 11 950,38 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 238 182,44 zł , średnie dalsze trwanie życia tj.211,10 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 1 184,90 zł $[(11\ 950,38 + 238\ 182,44) / 211,10]$, co po doliczeniu zwiększenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników w wysokości 211,06 zł dało łączną kwotę w wysokości 1 395,96 zł. W treści uzasadnienia decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że przedłożone przez J. M. świadectwo pracy z dnia 31 lipca 1982 r. dotyczące zatrudnienia w okresie od 10 lutego 1970 r. do 31 lipca 1982 r. nie stanowi podstawy do ustalenia wynagrodzenia za powyższy okres , gdyż wskazano wyłącznie stawkę godzinową na dzień rozwiązania stosunku pracy. W ocenie organu rentowego brak jest zatem podstaw do przeliczenia kapitału początkowego , a tym samym emerytury obliczonej wg zreformowanych zasad.

/decyzja k. 75 – 76 odwrót plik II akt ZUS/

W dniu 1 sierpnia 2018 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie J. M. od ww. decyzji w którym wniósł o jej zmianę poprzez uwzględnienie wysokości wynagrodzenia jakie osiągał w okresie od 10 lutego 1970 r. do 31 lipca 1982 r. tj. podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...).

/odwołanie k.3 – 5/

W dniu 31 sierpnia 2018 r. do tutejszego Sądu wpłynęła odpowiedź pełnomocnika organu rentowego , w której wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w treści zaskarżonej decyzji.

/o dpowiedź na odwołanie k.6 – 7/

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2019 r. J. M. wniósł o uwzględnienie wysokości wynagrodzeń osiąganych od połowy lat 70 – tych.

/stanowisko wnioskodawcy min.00:21:32 rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r. , płyta CD k.33/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. M. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 5 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych , od dnia 1 sierpnia 2012 r. , ustalił J. M. emeryturę , która została obliczona stosownie do treści art. 55 i art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

/decyzja k.56 – 58 odwrót plik II akt ZUS/

W dniu 1 czerwca 2018 r. do organu rentowego wpłynął wniosek J. M. o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalno – rentowego.

/wniosek k.70 – 70 odwrót plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 25 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił ponownie J. M. kapitał początkowy i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 80 350,05 zł.

/decyzja k.21 – 22 plik I akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonego w następującej wysokości:

- za rok 1974 – 13 000,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 38 220,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 34,01 %,
- za rok 1975 – 14 400,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 46 956,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 30,67 %,
- za rok 1976 – 14 400,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 51 372,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 28,03 %,
- za rok 1977 – 16 000,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 55 152,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 29,01 %,
- za rok 1978 – 18 400,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 58 644,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 31,38 %,
- za rok 1979 – 20 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 63 924,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 32,54 %,
- za rok 1980 – 113 330,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 156,36 %,
- za rok 1981 – 123 316,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 133,65 %,
- za rok 1982 – 120 678,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 86,46 %,
- za rok 1983 – 124 595,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 86,08 %,

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 64,82 %.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że do obliczenia wskaźnika za 1983 r. przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za ten rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu na podstawie przepisów prawa polskiego.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego k. 23 plik I akt ZUS/

W dniu 29 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję.

/decyzja k. 75 – 76 odwrót plik II akt ZUS/

W okresie 10 lutego 1970 r. do 31 lipca 1982 r. J. M. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych - brygadzysty w Przedsiębiorstwie (...).

/świadczenia pracy k. 11 – 13 plik II akt ZUS , zeznania wnioskodawcy min.00:15:22 – 00:23:10 rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r. , płyta CD k.33 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:29 – 00:15:06 rozprawy z dnia 19 lutego 2019 r. , płyta CD k.26 , zeznania świadków: W. K. min.00:04:27 – 00:08:30 , M. O. min.00:08:30 – 00:14:19 rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r. , płyta CD k.33/

W w/w okresie wnioskodawca wykonywał powierzone mu obowiązki pracownicze w systemie akordowym , a jego wynagrodzenie było uzależnione od ilości ustawionych słupów , naciągniętych przewodów , wykonanych przyłączy do budynków , czy też prac instalacyjnych w budynkach. Ilość wykonywanych przez wnioskodawcę prac zależała od panujących warunków pogodowych.

/zeznania wnioskodawcy min.00:15:22 – 00:23:10 rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r. , płyta CD k.33 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:29 – 00:15:06 rozprawy z dnia 19 lutego 2019 r. , płyta CD k.26 , zeznania świadka M. O. min.00:08:30 – 00:14:19 rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r. , płyta CD k.33/

Na ostatnio zajmowanym stanowisku wnioskodawca osiągał wynagrodzenie w wysokości 34,50 zł za godzinę – praca w akordzie , otrzymywał dodatek brygadzystowski w wysokości 500 zł , premię na zasadach określonych w regulaminie oraz dodatek stażowy w wysokości 10 %.

/świadczenia pracy k. 11 – 13 plik II akt ZUS/

Za lata 1970 – 1979 Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął wnioskodawcy wynagrodzenie minimalne , a za lata 1980 – 1982 wynagrodzenie na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/ustalenia w aktach ZUS , zaświadczenie Rp – 7 k.15 – 16 plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których autentyczności ani treści merytorycznej strony nie kwestionowały.

W odniesieniu zaś do złożonych w niniejszej sprawie zeznań świadków W. K. oraz M. O. , a także zeznań wnioskodawcy wskazać należy ,że jakkolwiek wynika z nich , że wnioskodawca wykonywał powierzone mu obowiązki pracownicze w spornym okresie , to jednak na ich podstawie nie sposób ustalić wysokości wynagrodzenia osiąganego przez wnioskodawcę. Świadkowie nie posiadają bowiem szczegółowej wiedzy na tematy wysokości osiąganego przez wnioskodawcę wynagrodzenia , a tylko wówczas możliwym byłoby ustalenie jego. Wprawdzie świadek M. O. potwierdził ,że wnioskodawca wykonywał obowiązki w systemie akordowym , a zatem jego wynagrodzenie było uzależnione od ilości i rodzaju wykonanych prac , to jednak na tej podstawie nie sposób ustalić rzeczywistego wynagrodzenia wnioskodawcy w spornym okresie. Co również istotne, również sam ubezpieczony nie potrafił dokładnie określić ile wynosiło jego wynagrodzenie w zakwestionowanych latach, a przyjęcie że ubezpieczony wykonywał określoną normę za określoną stawkę godziną, jest pewną hipotezą. Nadto, wynagrodzenie określone wg stawki akordowej cechuje duża zmienność, zależna od ilości wykonanej pracy, zatem sama wysokość stawki akordowej wskazanej w świadectwie pracy nie pozwala na ustalenie wysokości wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Wskazać należy, że na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 1270) wysokość świadczeń emerytalno – rentowych ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na ich wysokość.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust.3 art.174 ww. ustawy, ustala się na zasadach określonych w art. 5, 16, 17 ust.1 i 3 oraz art.18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 roku.

W myśl art.26 ww. ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się zatem do ustalenia czy możliwym jest przyjęcie do obliczenia kapitału początkowego oraz emerytury wnioskodawcy wyższego wynagrodzenia niż przyjęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za okres jego pracy w w Przedsiębiorstwie (...).

W postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (sporne czy też niemożliwe do udowodnienia przy pomocy dowodu z dokumentu) mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, które Sąd uzna za pożądane i celowe, co wynika także z treści przepisu art.473 k.p.c.

Wskazać należy, że zgodnie z §21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011 roku, nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia,

dochodu, przychodu lub uposażenia. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku obowiązuje od 23 listopada 2011 roku i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 roku, nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z §20 punkt 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków. Osoba ubiegającą się o emeryturę lub rentę musi więc wykazać wysokość przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli była pracownikiem - wysokość wynagrodzenia. Za podstawę wymiaru emerytury przyjmuje się kwotę udowodnioną przez zainteresowanego, która nie musi odpowiadać wysokości faktycznie uzyskanego wynagrodzenia.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, iż w postępowaniu sądowym nie obowiązuje ograniczenie co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w §20 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, Lex nr 32696). W sprawach emerytalno – rentowych wyliczenie wysokości świadczenia może nastąpić jedynie na podstawie zarobków faktycznie otrzymanych i to tych, od których istniał obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne, co wynika jednoznacznie z treści art.15 ww. ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W postępowaniu cywilnym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawie o przeliczenie wysokości emerytury możliwe jest dopuszczenie i przeprowadzenie wszelkich dowodów, w tym także dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania samego ubezpieczonego. Nie jest jednak możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o jakąś hipotetyczną uśrednioną wielkość wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczonego, bowiem uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 roku, I UK 36/07, Lex nr 390123). Co za tym idzie, zasada obliczania świadczeń w oparciu o rzeczywiste zarobki nie może zostać zastąpiona domniemaniem wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym. Zgodnie zaś ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 stycznia 1998 roku (II UKN 440/97, Lex nr 34199), zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Prymat nadany dokumentacji pracowniczej prowadzi do gradacji mocy dowodowej polegającej na tym, że dokumentacja ta stanowi podstawę weryfikacji pozostałych dowodów przedłożonych przez strony.

Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku sygn. akt II UKN 186/97, Lex 32696; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 roku sygn. I UK 115/06, Lex 303869). Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń ubezpieczonego. Twierdzenia te muszą być udowodnione.

Sąd podziela ww. stanowiska podobnie jak stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 3 września 2013 roku o sygnaturze akt III AUa 303/13 (Lex nr 1366097), że Sąd nie może ustalać wysokości zarobków na podstawie przypuszczeń, uśrednień, czy też hipotetycznych wyliczeń. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być bowiem uwzględnione tylko wynagrodzenie faktyczne uzyskane przez zainteresowanego w danym okresie. Jego wysokość musi być niewątpliwa i bezwarunkowa, a nie jedynie prawdopodobna. Podkreślić bowiem należy, iż stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, a określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały wyznaczone pomiędzy pracodawcą a jego konkretnym pracownikiem.

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia kapitału początkowego, a następnie kwoty świadczenia emerytalnego.

W niniejszym postępowaniu istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy ubezpieczony w spornym okresie osiągał zarobki w wyższej wysokości niż zarobki, które przyjął organ rentowy przy ustalaniu kwoty należnego mu świadczenia. Bezspornym bowiem było, że ustalenie wyższych zarobków w spornym okresie przekładałoby się na wysokość należnego mu świadczenia emerytalnego.

W toku postępowania ubezpieczony podał, iż w spornym okresie otrzymywał wynagrodzenie akordowe.

Akordowy system pracy nie daje możliwości ustalenia podstawy wymiaru składki ubezpieczonego w oparciu o zeznania powołanych przez niego świadków. Za pracę w systemie akordowym, określaną również akordem lub pracą na akordzie, przysługuje wynagrodzenie zależne od wydajności pracownika. W systemie akordowym pracownik zazwyczaj otrzymuje zmienne wynagrodzenie, co wynika właśnie ze zróżnicowania jego wydajności w określonych jednostkach czasu. W zależności od intensyfikacji wysiłku pracownika rezultaty jego pracy są różne i tym samym wynagrodzenie jest zmienne. Podkreśla się, że w akordowym systemie wynagradzania część ryzyka osobowego jest ponoszona przez pracownika, ponieważ osiągnięte przez niego wynagrodzenie jest wprost proporcjonalne do indywidualnego nakładu pracy, a zatem do jego motywacji i kondycji psychofizycznej, a także doświadczenia i kompetencji. Z tego względu wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w systemie akordowym nie ma charakteru gwarantowanego. Do cech charakterystycznych akordowego systemu wynagradzania zalicza się: uzależnienie wysokości wynagrodzenia za pracę od rezultatu pracy pracownika, zastosowanie przy pracach, w których możliwe jest ściśle wymierzenie ilościowych wyników pracy pracownika, zmienność wynagrodzenia pracownika, ponoszenie przez pracownika objętego tym systemem części ryzyka osobowego i produkcyjnego (A. P., Akordowy system wynagradzania, Monitor Prawa Pracy z 2009 roku nr 4).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 maja 1999 roku (I PKN 89/99, Lex nr 41171) wskazał, że wynagrodzenie akordowe powinno określać stawkę akordową oraz normy pracy. W świetle przywołanego orzeczenia, aby móc wyliczyć wynagrodzenie ubezpieczonego naliczane w systemie akordowym potrzebne byłyby dokumenty potwierdzające wysokość stawki akordowej i ilości wykonanej pracy. Wysokość wynagrodzenia otrzymywanego w systemie pracy akordowej zależy bowiem od osobistego nakładu pracy pracownika, jego sprawności zawodowej oraz zakresu każdorazowo przydzielonej pracy. Specyfika tego zatrudnienia uniemożliwia zatem ustalenie konkretnej wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego, skoro ubezpieczony nie wykazał przed Sądem obowiązujących go norm pracy, a co więcej wskazywał, że ilość wykonywanych przez wnioskodawcę prac zależała od panujących warunków pogodowych.

Na potrzeby wyliczenia świadczenia emerytalnego, wysokość wynagrodzenia uzyskanego w akordzie wymaga udowodnienia, że w konkretnej wysokości zostało ono wypłacone. Należy przy tym mieć na uwadze, iż wiarygodnym potwierdzeniem wysokości tego składnika, lub pozwalającym na jego wyliczenie stawki i ilości wykonanej pracy, mogą być w zasadzie tylko dokumenty, chociażby prywatne. Takowych w niniejszym postępowaniu ubezpieczony, na którym spoczywa ciężar dowodu na tę okoliczność, nie przedstawił. Zaznaczyć także można, iż z uwagi na znaczny upływ czasu i zawodność ludzkiej pamięci, w zasadzie nieprzydatnym środkiem dowodowym na tę okoliczność są zeznania świadków czy też stron.

Reasumując wysokość zarobków w spornych okresach ustalona na podstawie przedłożonych i wnioskowanych przez ubezpieczonego dowodów, byłaby w istocie jedynie hipotetyczna, zaś emerytury jest obliczana dla konkretnej osoby, na podstawie jej konkretnych zarobków w takiej wysokości, którą da się w sposób nie budzący wątpliwości wykazać, nie zaś kwot szacunkowych, nawet prawdopodobnych.

Ponieważ wnioskodawca nie udowodnił okoliczności leżących u podstaw odwołania, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 kpc, Sąd Okręgowy odwołanie oddalił i orzekł jak w sentencji wyroku.

S.B.